

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 විශ්වාසනීය කළ මතය

තේ ශක්ති අරමුදලේ 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති වලට අදාළ තොරතුරුද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ, 2000 අංක 47 දරන තේ ශක්ති අරමුදල් පනතේ සහ 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

අරමුදලේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි. මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.2 විශ්වාසනීය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විශ්වාසනීය කළ මතයක් පළ කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, අරමුදල අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය අරමුදල ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා අරමුදල අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

අරමුදලේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, අරමුදලේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභූරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මත භූරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් අරමුදලේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ අරමුදලේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ අරමුදලේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, අරමුදල ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 20 හි 12 ඡේදයට පටහැනිව අරමුදල වෙත 1998 වර්ෂයේ සිට 2004 වර්ෂය දක්වා තේ කර්මාන්තශාලා ආරම්භ කිරීම සඳහා ලැබී තිබූ රු.437,505,030 ක භාණ්ඩාගාර ප්‍රදාන ස්ථාවර වත්කම් සහ මෙහෙයුම් වියදම් සඳහා උපයෝගී වූ අකාරය පිළිබඳව නිශ්චිතව හඳුනාගැනීමකින් තොරව 2012 වර්ෂයේ සිට වසර 10 කින් ක්‍රමක්ෂය කිරීමේ පදනම මත වර්ෂයකට රු.43,750,503 ක් බැගින් ක්‍රමක්ෂය කර ගිණුම් තැබීම සිදුකර තිබුණි. ඒ අනුව වර්ෂයට අදාළව මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ විලම්භිත ආදායම ලෙස හඳුනාගෙන ඇති රු. 43,750,503 ක වටිනාකමෙහි නිවැරදිතාවය තහවුරු කර ගත නොහැකි විය.	තේ ශක්ති අරමුදලේ වත්කම් මිලදී ගැනීම් හා ඉදිකිරීම් කටයුතු 2000,2001 හා 2002 වර්ෂවල සිදු කර ඇති අතර, මහා භාණ්ඩාගාරය මගින් ලබා දී ඇති රුපියල් මිලියන 437.50 ප්‍රතිපාදන කුමන වත්කම මිලදී ගැනීමට / ඉදි කිරීමට හෝ නවීකරණය කිරීමට භාවිතා කළේද යන්න පිළිබඳ වාර්තා මේ වනවිට තේ ශක්ති අරමුදල සතුව නොමැත. කෙසේවෙතත් අවසාන ගිණුම් වාර්තා අනුව අදාළ වත්කම් ක්ෂය කළ වර්ෂය හා අදාළ විස්තර පමණක් මේ වනවිට අරමුදල සතුව ඇත.	භාණ්ඩාගාර ප්‍රදාන ස්ථාවර වත්කම් සහ මෙහෙයුම් වියදම් සඳහා උපයෝගී වූ ආකාරය පිළිබඳව නිශ්චිතව හඳුනාගෙන වත්කම් මිලදීගැනීමට/ඉදිකිරීමට/ නවීකරණය කිරීමට උපයෝගී කරගන්නා ලද ප්‍රදාන වටිනාකම ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 20 ප්‍රකාරව ක්‍රමක්ෂය කර ගිණුම් තැබීම සිදු කළ යුතුය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 38 හි 97 ඡේදය හා ගිණුම්කරණ සටහන් අංක 2.5 ප්‍රකාරව අස්පාශ්‍ය වත්කම් පාවිච්චි කිරීම සඳහා සුදානම් තත්ත්වයට පත්වූ පසු එම අස්පාශ්‍ය වත්කම් ක්‍රමක්ෂය කිරීම ආරම්භ කළ යුතු වුවද, 2010 වර්ෂයේදී රු.2,600,000 කට මිලදීගෙන තිබූ පරිඝනක හා මෘදුකාංගය ස්ථාපිත කර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් දිනට වසර 8 ක් ගත වී තිබුණද මේ දක්වා ක්‍රමක්ෂය කිරීම සිදුකර නොතිබුණි.	අදාළ මෘදුකාංගය තේ ශක්ති අරමුදල විසින් මිලදීගෙන ඇති නමුත් අරමුදල මගින් මේ දක්වා එම මෘදුකාංගය භාවිතා කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය වේ. 2016 වර්ෂයේදී තේ ශක්ති අරමුදල ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමෙන් පසු තේ ශක්ති අරමුදල සඳහා එවැනි මෘදුකාංගයක අවශ්‍යතාවය මේ වනවිට නිරීක්ෂණය නොවේ. ඒ අනුව, මෙම තත්ත්වය ඇති වී ඇති බැව් නිරීක්ෂණය වන අතර ඉදිරියේදී මේ පිළිබඳව තීරණයක් ගැනීමට නියමිතව ඇත.	අස්පාශ්‍ය වත්කම් භාවිතයට සුදුසු තත්ත්වයට පත් වූ අවස්ථාවේ සිට ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත ප්‍රකාරව ක්‍රමක්ෂය කළ යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2008/2009 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා ගෙවා තිබූ රු. 2,790,822 ක ආර්ථික සේවා ගාස්තු, ආදායම් බද්දට හිලව් කළ හැකි වර්ෂ 03ක කාලය ඉක්මවා ගොස් තිබුණද, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේදී ද එම අගය ලියාහැරීමට කටයුතු නොකර ලැබිය යුතු ශේෂයක් ලෙස ගිණුම්ගතකර තිබුණි.	අදාළ වර්ෂවල තේ ශක්ති අරමුදල ආදායම් බද්දෙන් නිදහස් කොට ඇති බැවින් ආදායම් බද්දට හිලව් කිරීමේ අවස්ථාව අහිමි වී ඇත. ඒ අනුව, ඉදිරියේදී මේ පිළිබඳව තීරණයක් ගැනීමට නියමිතව ඇත.	හිලව් කිරීමේ ඉඩකඩක් නොමැති ආර්ථික සේවා ගාස්තු පොත්වලින් ලියා හැරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) අරමුදලේ වත්කම් සම්බන්ධයෙන් යාවත්කාලීන කරන ලද ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් හා භෞතික සත්‍යාපන වාර්තා විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණු බැවින් ජංගම නොවන වත්කම් හී ඇතුළත් රු. 248,781,342 ක් වටිනා දේපල,පිරියත හා උපකරණ සහ රු.28,594,225 ක් වූ ආයෝජිත දේපලද එම වත්කම් වලට අදාළ රු.12,612,507 ක් වූ සමාලෝචිත වර්ෂයේ ක්ෂය වියදමෙහි නිවැරදිතාවය තහවුරු කරගත නොහැකි විය.	තේ ශක්ති අරමුදලේ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය යාවත්කාලීන කොට නොමැති බැවින් විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කිරීමට නොහැකි වී ඇත. අදාළ තත්ත්වය නිවැරදි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරන බැව් දන්වා සිටිමි.	නිවැරදි වර්ගීකරණයන් යටතේ හඳුනාගත් ස්ථාවර වත්කම් සම්බන්ධයෙන් යාවත්කාලීන කරන ලද ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් පවත්වාගත යුතුය.
(ඇ) මාවරල තේ කර්මාන්තශාලාවට අදාළ බදු ආදායම රු. 5,022,000 ක් වුවද එම වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි හඳුනා නොගැනීම නිසා සමාලෝචිත වර්ෂයේ බදු ආදායම එම ප්‍රමාණයෙන් අවප්‍රමාණය වී තිබුණි.	අදාළ තත්ත්වය ඉදිරි ගිණුම් වාර්තා මගින් නිවැරදි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරන බැව් දන්වා සිටිමි.	වර්ෂයට අදාළව සිදු කරන ලද ගනුදෙනු හා සිද්ධීන්ගෙන් අය විය යුතු සියළු ආදායම් සැලකිල්ලට ගනිමින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියල කළ යුතුය.
(ඈ) රයිගම් කෝරල තේ කර්මාන්තශාලාවේ බදු ගිවිසුමේ මාසික බදු මුදල කම්හලේ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන සෑම නිමි තේ කිලෝවක් සඳහාම රු.8 බැගින් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන තේ කිලෝ ප්‍රමාණය මත ගණනය විය යුතු අතර එය රු.250,000 ට අඩු නොවිය යුතුය යන්න ගිවිසුමේ සඳහන් වුවද, අරමුදල විසින් බදු ගිවිසුම ප්‍රකාරව රයිගම් කෝරල තේ කර්මාන්තශාලාවේ සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළව නිමි තේ නිෂ්පාදනය හඳුනා නොගැනීම හේතුවෙන් ඒ මත ගණනය කරන බදු ආදායම මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ හඳුනාගෙන නොතිබුණි.	අදාළ තත්ත්වය ඉදිරි ගිණුම් වාර්තා මගින් නිවැරදි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරන බැව් දන්වා සිටිමි.	ගිවිසුමේ කොන්දේසි ප්‍රකාරව අයවිය යුතු ආදායම් නිවැරදිව හඳුනාගෙන මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ පෙන්වීමට කටයුතු කළයුතුය.
(ඉ) අරමුදලේ සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් දිනට විෂයය 04 කට අදාළ ලෙජර සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශේෂ අතර පහත වෙනස්කම්	ලෙජර් ගිණුම් යාවත්කාලීන වී නොතිබීම මත මෙම තත්ත්වය ඇති වී ඇති බැව් නිරීක්ෂණය කරමි.	යාවත්කාලීන කරන ලද ලෙජර ගිණුම් ශේෂයන් මත මූල්‍ය ප්‍රකාශන

නිරීක්ෂණය වූ අතර අදාළ වෙනස්කම් සැසඳීම් කර ශේෂ වල නිවැරදිතාවය විගණනයේදී තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකි විය.

අදාළ තත්ත්වය ඉදිරි ගිණුම් වාර්තා මගින් නිවැරදි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරන බැව් දන්වා සිටිමි.

පිළියෙළ කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

විෂයය	ලෙජරය අනුව ශේෂය (රු.)	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව ශේෂය (රු.)	වෙනස (රු.)
පෙර වර්ෂය සඳහා ගැලපුම්	11,513,271	721,190	10,792,081
රඳවාගත් ඉපයුම්	(212,787,615)	(120,088,122)	(92,699,493)
වෙළෙඳ හා වෙනත් ගෙවිය යුතු	234,348,898	233,833,519	515,379
සේවක විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ වගකීම	23,716,355	1,714,336	22,002,019

1.5.3 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂය	මුදල (රු.)	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) වෙළඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු ශේෂ	302,435,519	ශේෂ සනාථන, විස්තරාත්මක උපලේඛන හා කාල විශ්ලේෂණ	නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟ වේ.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමග උපලේඛන හා කාල විශ්ලේෂණ ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ආ) වෙළඳ හා වෙනත් ගෙවිය යුතු ශේෂ	233,833,519	ශේෂ සනාථන, විස්තරාත්මක උපලේඛන හා කාල විශ්ලේෂණ	නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟ වේ.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමග උපලේඛන හා කාල විශ්ලේෂණ ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ඇ) පරිණත වූ තේ වගාව	10,002,019	විස්තරාත්මක උපලේඛන හා ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය	නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟ වේ.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමග උපලේඛන හා කාල විශ්ලේෂණ ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(ඈ) පරිණත නොවූ තේ වගාව	6,716,358	විස්තරාත්මක උපලේඛන හා ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය	නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟ වේ.	මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමග උපලේඛන හා කාල විශ්ලේෂණ ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.6 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2021 නොවැම්බර් 16 දිනැති අංක 01/2021 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය	ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළයුතු වුවත් 2019 සිට 2024 වර්ෂය දක්වා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තා විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. 2018 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2025 අප්‍රේල් 10 දින ඉදිරිපත් කර තිබුණු අතර 2025 ජුනි මාසය වන විටත් එම වර්ෂය සඳහා වූ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	අදාළ තත්ත්වය ඉදිරියේදී නිවැරදි කර ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කර ඇත.	වක්‍රලේඛ විධි විධාන වලට අනුව නියමිත කාල වකවානුව තුළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 69,356,217ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු. 184,465,904 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 115,109,687ක පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම පිරිහීමට වෙනත් ආදායම් රු. 127,853,369 කින් අඩුවීම සහ පරිපාලන වියදම් රු. 13,856,604 කින් වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2002 / 2003 තක්සේරු වර්ෂයට අදාළව ගෙවියයුතු රු. 4,545,276 ක රඳවා ගැනීම් බදු සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් ගෙවීම් කිරීමට හෝ නිරවුල් කිරීමට හෝ කටයුතු කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී මේ පිළිබඳව තීරණයක් ගැනීමට නියමිතව ඇත.	හිඟ හිටි රඳවාගැනීමේ බදු ගෙවීම් කිරීමට හෝ නිරවුල් කිරීමට කඩිනමින් පියවර ගත යුතුය.
(ආ) තේ ශක්ති අරමුදලට එරෙහිව බාහිර පාර්ශවයක් විසින් දිසා අධිකරණයේ එක් නඩුවක් ගොනුකර තිබුණු අතර තේ ශක්ති අරමුදල විසින් දිසා අධිකරණවල මුදල් අයකර ගැනීමේ නඩු 07 ක් ඇතුළු නඩු 10 ක් ගොනුකර තිබුණි.	එකඟවෙමි.	නඩු කටයුතු වලට යාමෙන් දැරීමට සිදුවන වියදම් අවම කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) අරමුදල විසින් ක්‍රියාත්මක කරන හොරණ එකඟවෙමි.
පොහොර ගබඩාව හා රයිගම් කෝරලය කම්හල
පිහිටි ඉඩම්වල අයිතිය , දැනට අදාළ ප්‍රාදේශීය
ලේකම් යටතේද ඇල්පිටිය, හිනිදුම, හා පස්සර
යන කම්හල් පිහිටි ඉඩම්වල අයිතිය ඉඩම්
ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව යටතේද පවතින
නමුත් ඉඩම්වල අයිතිය අරමුදලට පවරා
ගැනීමකින් තොරව ගොඩනැගිලි හා
කර්මාන්තශාලා ඉදිකර තිබුණි.

ඉඩම් අයිතිය පවරාගැනීමට
අදාළ කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2016 ජූලි 13 දිනැති අංක අමප 16/1224/726/015-I සහ 2016 අගෝස්තු 17 දිනැති අංක අමප/16/1427/726/015-II දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල නිරණ මගින් තේ ශක්ති අරමුදලේ කටයුතු වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා වෙත පවරා අරමුදල ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමට තීරණය කිරීමෙන් පසුව තේ ශක්ති අරමුදල යටතේ පැවති තේ කර්මාන්තශාලා බදු හා අවබෝධතා ගිවිසුම් මත බාහිර පාර්ශවයන්ට ලබා දී තිබුණි. එම එළඹ තිබුණු බදු ගිවිසුම්වල 07 වන වගන්තියේ සඳහන් පරිදි දේපල බදු ලබාගත් පාර්ශවයන් විසින් මාසික අමු දල ධාරිතාවට සරිලන වටිනාකමට තේ ශක්ති අරමුදල නමින් බැංකු ඇපකර හෝ රක්ෂණාවරණ ලබාගත යුතු නමුත් අරමුදල සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් දින වන විටද බදුකරුවන්ගෙන් බැංකු ඇපකර හෝ රක්ෂණාවරණ ලබාගෙන නොතිබුණි.	කම්හල් ගැනුම්කරුවන්ට කම්හල සඳහා විශාල මුදලක් ආයෝජනය කිරීමට සිදුවීම හා පවතින මාසික දළ වටිනාකම ඉතා ඉහළ අගයක් ගැනීම මත විශාල මුදලක් රඳවා තැබීමට ගැනුම්කරුවන් ඉදිරිපත් නොවීම, මාසික දළ මිල වෙනස්වීම නිසා අදාළ වටිනාකම මාසික වෙනස්වීම වැනි කරුණු මත අදාළ වගන්තිය ප්‍රයෝගිකව ක්‍රියාත්මක කිරීමට අපහසු වී ඇත.	ඉදිරියේදී බදු ගිවිසුම් පිළියෙල කිරීමේදී ප්‍රායෝගික තත්වය පිළිබඳ අවධානය යොමුකළ යුතු අතර ගිවිසුම්ගත තත්වයන් යටතේ ගිවිසුම් ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.